

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Код: **91-407-06** Дисциплина: **Общинско право, местно самоуправление и местна администрация**

Ниво: **7. Магистър** ECTS кредити: **3,0**

Обучаващо звено: Катедра „Публичноправни науки“

Анотация на учебната дисциплина

Курсът разглежда правната регламентация и функционирането на местната власт в контекста на ролята на централизацията и децентрализацията на институциите; роля на административно-териториалното устройство; правомощия на общински съвет и кмет; общинска собственост и бюджет, областен управител, взаимоотношения общински съвет-кмет-областен управител

Компетентности като очаквани резултати от обучението

Знания: Информационно-познавателни, задълбочени научни, с практическа насоченост.

Умения: Да се ориентират професионално и за конкретна работа по тези въпроси.

Отношения и нагласи: Провокиране на интерес за бъдеща реализация и изяви в тази област.

Методи за обучение и връзки с други дисциплини

Методи на обучение: Учебната дисциплина се преподава под формата на лекции, като в рамките на курса се решават и практически казуси. Предвидени са консултации с преподавателя. В порядък на самостоятелна работа обучаваните се запознават с препоръчителната литература. За проверка на усвояваните знания се осъществява текущ контрол чрез решаване на тестове, казуси, разработване на курсови работи по зададени теми. Разработките са обвързани с анализи на ситуации и прилагане на норми и документи в научната област.

Предварителни изисквания: няма

Осигурявани дисциплини: Административно право и административен процес

Проверка на знанията и уменията

Крайно оценяване: Изпит

Методи и форми на оценяване: Писмен и усен изпит

Критерии за оценяване: “ОТЛИЧЕН”: Студентът показва всестранны и задълбочени знания, дава обосновани и точни отговори по въпросите, умело, логично и точно излага мислите си, притежава практически умения и навици. Висока степен на критично мислене. Притежава познания и способности по прилагане на наученото. Балансирано представя най-важните тезисни позиции. Успешно излага убедителни доказателства, както в полза, така и срещу изразеното мнение в случаите на анализ. Доказателственият материал е подкрепен ясно, точно и убедително с цитиране на нормативните актове. Заключение част изразява ясно становището на студента по въпроса, при това с прецизна терминология и литературна езикова грамотност.
“МНОГО ДОБЪР”: Студентът има пълни и задълбочени познания, притежава практически умения, има логична и задълбочена мисъл, умело си служи с правната терминология. По-голямата част от информацията е умело разгърната. Доказателственият материал е подкрепен с ясно, точно и убедително цитиране на нормативните актове. Съществува леко нарушаване на баланса при представяне на основните аргументи. Заключение част изразява ясно становището на студента по въпроса, като се използва прецизна терминология. Допускат се отделни езикови неточности.

„ДОБЪР”: Студентът има пълни и задълбочени познания, притежава практически умения, има логична и точна мисъл, умело си служи с правната терминология. Преобладава обаче описанието вместо аналитичното мислене. Отговорът съдържа основната информация, но с леко нарушен баланс при представянето ѝ. Доказателственият материал е подкрепен с ясно, точно и убедително цитиране. От заключителната част се разбира становището на студента. Допускат с отделни езикови неточности.

„СРЕДЕН”: Студентът отговаря по същността на въпросите с известни затруднения, има недостатъчни практически умения и навици, не винаги излага точно мислите си. Доказателственият материал е представен по разбираем, но неправилно структуриран начин. Някои от аргументите са неправилно разбрани, но като цяло същността е ясна. Съществува опит за оформяне на заключение, но позицията на студента остава неясна. Съществуват пропуски и езикови неточности.

„СЛАБ”: студентът няма необходимите знания, допуска принципни грешки, затруднява се в отговорите, не умее да обясни същността на въпроса. Недостатъчен обем информация. В представянето на информацията липсва добра аргументация. Цитирането е неправилно. Наблюдават се груби грешки.

Компоненти и тяхната тежест в крайната оценка:

Резултатите от писмения и устния изпит имат еднаква тежест при формиране на крайната оценка, която е средноаритметична величина от двата компонента.

Учебни материали и ресурси за самоподготовка

- Олга Борисова, „Сборник с решени казуси: Общинско право, местно самоуправление и местна администрация“, ВСУ „Черноризец Храбър“, ISBN:978-954-715-799-6, 2026 г.
- Мария Славова, „Местното самоуправление и местната администрация, изд. УИ „Св. Климент Охридски“, ISBN: 978-954.074-612-8, 2019 г.
- Неделин Марков, „Местно самоуправление и администрация /Теория, казуси, примери/, ISBN: 978-954-338-148-7, 2018 г.
- Милена Стефанова, „Местна власт и местно самоуправление“, УИ „Св. Климент Охридски“, ISBN: 978-954-07-5153-6, 2021 г.
- Севдалина Христова, „Местно самоуправление и управление“, изд. Знание и бизнес“, ISBN: 978-619-210-046-9, 2019 г.
- Татяна Даскалова „Местно самоуправление“, изд. УНСС, ISBN:9786192326807, 2022 г.
- Валентина Александрова, Маргарита Чешмеджиева, Антония Методиева, „Общинско право в схеми и определения“, изд. Нова звезда, ISBN: 9789548933803, 2013 г.
- Богдан Йорданов, „Регионално развитие“, изд. Либра Скорп, ISBN: 978-619-273-049-9, 2024 г.
- Богдан Йорданов, „Управление на общинските имоти“, изд. Либра Скорп, ISBN: 978-619-273-078-9, 2024 г

Речник (ключови думи): Кмет, Общински съвет, Община, Местно самоуправление, Местна администрация, Децентрализация, Общинска собственост, Местни данъци и такси, Областен управител

Съдържание на учебната дисциплина по тематични единици за редовна / задочна форма на обучение

№	Тема	Основни въпроси	Лекции	Семинарни упр.	Практически упр.	Извън аудиторна заетост	Осигуряване
1.	Историко - правен преглед на местната власт.	Историко-правният преглед проследява генезиса и еволюцията на местната власт в България — от традиционното общинско самоуправление през Възраждането, през различните етапи на централизация и децентрализация след Освобождението, до утвърждаването на съвременния модел на местно самоуправление	2			4	авторски сборник с практически казуси; информационно-технологично осигуряване чрез мултимедийни презентации
2.	Административно-териториално деление на Република България. Териториално деление на СГО и на големите градове.	преглед на ЗАТУРБ и на ЗТДСОГГ;	2			4	авторски сборник с практически казуси; информационно-технологично осигуряване чрез мултимедийни презентации
3.	Регионално развитие в Република България.	Органи и критерии за определяне на районите за целенасочено въздействие и за териториалния им обхват.	2			4	авторски сборник с практически казуси; информационно-технологично осигуряване чрез мултимедийни презентации
4.	Понятие за местно самоуправление.	Европейска харта за местно самоуправление. Проявни форми на принципите на децентрализация и деконцентрация в Република България.	2			4	авторски сборник с практически казуси; информационно-технологично осигуряване чрез мултимедийни презентации
5.	Конституционни основи на местното самоуправление.	Преглед на Конституцията. По-важни решения на Конституционния съд по тази материя.	2			4	авторски сборник с практически казуси; информационно-технологично осигуряване чрез мултимедийни презентации
6.	Община и кметство.	Понятие и систематично място при реализиране на местното самоуправление. Условия и ред за създаване, промяна, закриване.	2			4	авторски сборник с практически казуси; информационно-технологично осигуряване чрез мултимедийни презентации
7.	Общински съвет.	Понятие и същност. Правомощия по реализиране на местното самоуправление.	3			6	авторски сборник с практически казуси; информационно-технологично осигуряване чрез мултимедийни презентации
8.	Общински съветници.	Правен статут. Условия и ред за избор и за прекратяване на правомощията им.	2			4	авторски сборник с практически казуси; информационно-технологично осигуряване чрез мултимедийни презентации
9.	Кмет на община, на район, на кметство. Кметски наместници.	Условия и ред за избиране, /назначаване/. Правомощия.	3			4	авторски сборник с практически казуси; информационно-технологично осигуряване чрез мултимедийни презентации

10.	Правна уредба и особености във взаимоотношенията кмет – общински съвет и кмет – областен управител	Преглед и анализ на приложението на чл. 45 от ЗМСМА	2			4	авторски сборник с практически казуси; информационно-технологично осигуряване чрез мултимедийни презентации
11.	Взаимодействие по охраната на обществения ред и борбата с престъпността между органите на местното самоуправление, службите на МВР и областния управител.	Понятие, преглед на основните аспекти и на някои положителни и отрицателни примери	2			4	авторски сборник с практически казуси; информационно-технологично осигуряване чрез мултимедийни презентации
12.	Местни избори за кметове и за общински съветници. Основни положения.	Коментар на Изборния кодекс, съдържанието на сайта на ЦИК и на съдебната практика	2			4	авторски сборник с практически казуси; информационно-технологично осигуряване чрез мултимедийни презентации
13.	Местни референдуми, общо събрание на населението и гражданска инициатива (подписка).	Понятие и правна уредба. Преглед на дискуссионни въпроси	2			4	авторски сборник с практически казуси; информационно-технологично осигуряване чрез мултимедийни презентации
14.	Местен обществен посредник.	Правна уредба. Основни положения по избора и функционирането му.	2			4	авторски сборник с практически казуси; информационно-технологично осигуряване чрез мултимедийни презентации
Общо часове:			30			60	

Разработил програмата: проф. д-р Олга Бориславова Борисова

Учебната програма е приета от Съвета на катедра „Публичноправни науки“ с протокол № 3/30.01.2026 г.

Учебната програма е утвърдена от Факултетния съвет на Юридически факултет с протокол № 3/ 12.02.2026 г. и заповед № 65/ 16.02.2026 г. на декана на факултета.